

Uroš Zupan

Atlantida

Atlantida

Neprestano sanjam staro stolpnico.
 Vstopam in odklepam poštni nabiralnik.
 V njem najdem smeti in nepravilne račune;
 izdaje in zatajene ljubezni – pomembne
 pošiljke, ki bi jih moral dobiti že pred
 desetletji in nikoli niso našle naslovnika.

Ko pokličem dvigalo, se vrata odpro,
 a vanj ni mogoče vstopiti;
 umakne se od roba, ziba nad praznino,
 zastaja med nadstropji
 ali pa se nenadoma potopi v brezno,
 kot bi se potapljala Atlantida.

Na stopnišču srečujem neznance
 in pred vrati stanovanja, kjer smo nekoč
 stanovali, vidim, da to ni naše stanovanje,
 da sta se oče in mati odselila,
 da sta potovala med mladostjo in starostjo
 tako daleč, da je stolpnica ostala samo krhka sanja,
 ki je nekoč z zemlje izrinila drevesa in travo.

Nocoj sem sanjal, da sem s prijatelji
 na dvorišču. Bilo je poletje, dan, kot bi
 po pomoti zašel v ta letni čas; oblaki
 nad nami so bili nepremične prikazni
 in trava pod našimi nogami temno

zelena preproga, ki se ob mračnih
urah pogovarja s toplimi podplati.

Vsi razen mene so imeli otroške obraze
in otroška oblačila in njihovi starši so bili živi
in so jih po imenih klicali k večerji
in jih opominjali, da so živi in da se
morajo, ko se stemni, otroci vrniti domov.

Kaj je za vedno izgubljeno?
In kaj se v popačeni obliki vrača
leta in desetletja, kot bi si hotelo pridobiti
pravico do ponovnega, od resničnosti
ločenega obstoja, ki postaja edina
prava resničnost? Je dom kraj, kamor nas
ob večerih kličejo glasovi odraslih po
imenih, ki jih bomo izgubili v času?
Ali samo kraj, po katerem sprašujejo ljudje?

Vsak dan kdo umre in to je včasih šele začetek.

Sam sem ostal na dvorišču.
Sam sem se premikal skozi sanje,
ki so bile samo moje sanje.
V poštnih nabiralnikih so dihale stare
izdaje in neizpovedane ljubezni.
Na Atlantidi je posadka kapetana Nema
s kazalci nemirno drsela po zmečkanih zemljevidih.

Nocoj in vselej. Vselej in nocoj.

Nocoj.

(2013)

Avtobiografija

Vse napisano do zdaj je bilo prezgodnje,
življenje pred rojstvom, priprava in ugibanje,
veter, ki se dviguje iz noči, glas, ki drsi
nad temno gladino podzemske reke in le redko
prispe, le redko vznemiri kak spanec.

Ni pomoči ali pa prihaja prepozno.
Zavezniki so mrtvi, brez teles.
Njihov šepet ne pride na ušesa.
Dvojniki spijo pod drugim nebom,
pokriti z glasbo istih medzvezdnih prostorov.

Ni pomoči, nihče še ni prehitel osebnega časa,
kar ostaja kot zanesljivo sta prazna pokrajina
in samotna večšina, ki v tišini čakata na izpopolnitev.

Če se ozrem v preteklost, je vse jasno in razločno,
vse ljubezni so brez napake, vsi porazi in vse zmage,
vsa neravnovesja so v ravnovesju.

Če pogledam v prihodnost, se zopet, kot že stoletja
poprej, dviguje mrak, nerazločni obrisi iz megle,
večerne sence in temne slutnje gospodarijo življenju.

A nečesa ne morem zanikati, že od davnine
sem ob sebi čutil še neko drugo prisotnost,
mogoče prisotnost angela, in če sem se v svoji
hoji nespretnega mesečnika preveč približal robu,
me je vedno, ne da bi me zbudil in prestrašil,
napotil v drugo smer.

Zdaj ga prosim, da bi, kot je zapisano v dlani,
še naprej stal ob meni,
in ga sprašujem:
Koga, ki plove skozi Nič,
nosi to, kar je tu predihano,
onstran v enega od svetov?
Zakaj si jezik podreja ljubezen?

Kakšno je zasmrtje besed?
Zakaj so včasih videti kot dar, včasih kot
muka, a vedno kot resnično?

Moje besede so besede nekoga drugega.
Moje telo je telo nekoga drugega.
Moje ime je več kot heteronim.
Zdaj, čeprav ne vem,
kje je moja ljubljena Itaka,
govorim kot Odisej:
Jaz sem Nihče.

(1994–2013)

Še en svet

*trailing clouds of glory do we come
from God, who is our home ...*

William Wordsworth: *Intimations of Immortality*

Včasih se ti odpirajo vrata in čutiš,
kako si povezan s preteklostjo
in se vračaš. To so dnevi za spomine
in odhode. Za nakopičeno visoko-
poletno svetlobo v odprtih knjigah
poezije, ki jih nikoli nisi bral drugače.
Ker se ne morejo brati drugače. Za glasbo,

ki govori, da je za tem svetom še en
svet in za njim še en svet in tako
v nedogled. Poslušaj ali pa bereš
in zreš v daljavo in davni obrazi
se obračajo v tvojem molku
in mislih. Toda glasba potihne,
knjiga se zapre in znajdeš se na

mostu, ki povezuje preteklost s
prihodnostjo, in gledaš v globino
in veš, da telo ni leteči stroj in da so
skrite pasti povsod, tudi v glasbi,
tudi v poletnem večeru, tudi v poeziji,
in si hvaležen, da nekaj, kar je končalo
v novicah, ni bilo namenjeno tebi.

Sedanjest je vse, kar imamo, in srce
ima vedno svoje razloge, ki jih razum
ne razume, ker jih ne more razumeti.
To je slaba tolažba. Kot je slaba
tolažba vračanje na kraje, ki so nas
nekoč osrečevali. Pa čeprav se vračamo
s pomočjo poezije in glasbe.

A glasba in poezija sta vztrajni in govorita:
za tem svetom je še en svet in za njim
še en svet in tako v nedogled.

In ti v to verjameš.

(2014)